

Söderköpings kommun
kommun@soderkoping.se

2020-03-20
1 (18)
Dnr-SI 2019:8312

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Nyströmska skolan 1 i Söderköping kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Nyströmska skolan 1 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Denna granskning avser naturvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Nyströmska skolan 1 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett strukturerat jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna i högre grad blir delaktiga i planering och utvärdering av arbetsområden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 21 september 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:8312) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolenheten. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och det sker ett lärande i kollegiet. Rektorn följer upp undervisningens genomförande och analyserar resultat under medverkan av lärarna. Däremot leder inte rektorn ett strukturerat jämställdhetsarbete.

Ledning och organisation

Nyströmska skolan består av två skolenheter, Nyströmska skolan 1 och 2. Av inkomna dokument och intervjuer framgår att rektorerna för de båda skolenheterna tillsammans med administrativ chef samverkar kring de flesta frågor som rör skolan som helhet. Den rektor som lämnat skriftlig information inför granskningen av skolenheten Nyströmska skolan 1 slutade sin anställning i januari 2020 och under våren tillsätts en ny rektor. För närvarande leds verksamheten av en tillförordnad rektor. Den tillförordnade rektorn ges under denna period stöd av skolans andra rektor som tillika är hela skolans enhetschef.

Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka och det sker ett lärande i kollegiet. Av inkomna dokument framgår att många lärare arbetar på båda enheterna men har sin huvudtillhörighet på den enhet där de är mentor eller har största delen av sin tjänst. Varje program på skolan representeras av en utbildningsledare, vilka deltar i skolans ledningsgrupp tillsammans med rektorerna. Utbildningsledarna har i uppdrag att leda programgruppernas (arbetslagens) arbete. De ska bland annat driva och utveckla det pedagogiska arbetet och ansvara för att programgruppens resultat följs upp och utvärderas. I programgrupperna träffas lärare som är mentorer eller huvudsakligen undervisar på programmet. Lärarna beskriver bland annat hur de planerar ämnesövergripande arbeten i programgrupperna och att det är en källa till lärande mellan lärarna. Enligt elevhälsan kan de i programgrupperna stödja lärarna i utveckling av undervisningen. Det kan till exempel handla om att tydliggöra undervisningens innehåll. Lärarna samverkar även inom så kallade elevnära arbetslag där undervisande lärare i en enskild klass träffas under ledning av klassens mentorer. Syftet är att utveckla undervisningen samt att tidigt identifiera elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Rektorn deltar på elevnära arbetslag. För att säkerställa

samverkan mellan lärare och elevhälsan och att vid behov ta elevärenden vidare till elevhälsoteamets möten deltar också en representant från elevhälsan på mötena. Förutom nämnda forum finns även ämneslag. Lärarna beskriver att dessa till viss del reduceras av arbetet med kommungemensamma utvecklingsinsatser. Innevarande år är det fokus på närvarofrämjande insatser. Tidigare år har de arbetat med Skolverkets kompetensutveckling Specialpedagogik för lärande och lärarna har genomfört auskultationer hos varandra. Lärare framför att det vore önskvärt att fortsätta påbörjade utvecklingsarbeten en längre tid än vad som görs idag.

Skolenhetens arbets- och förhållningssätt är tydliga och obehöriga lärare får en planerad introduktion på skolan. Lärarna uppger att det till exempel är tydligt hur de hanterar frånvaro, extra anpassningar och hur omdömen skrivs. Enligt enhetschefen finns en plan för hur nya lärare introduceras på skolan och enligt lärarna får obehöriga lärare en handledare.

Uppföljning och analys av undervisning och studieresultat

Rektorn följer upp undervisningens genomförande. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att undervisningen följs upp via medarbetarsamtal och lektionsbesök. Vid medarbetarsamtalen finns enligt lärarna utvalda kriterier de diskuterar kring. Det kan till exempel handla om variation i undervisningen och hur lärarna arbetar med att motivera eleverna. Även kursutvärderingar som eleverna gör efter avslutade kurser diskuteras på medarbetarsamtalen. Rektorns bild av undervisningen härrör även från delaktighet i programgrupper, elevnära arbetslag, klasskonferenser samt arbetet i elevhälsoteamet. I olika intervjuer har dock framkommit skilda uppgifter om huruvida lärarnas arbete med att integrera värdegrundsuppdraget i undervisningen ingår i uppföljningen.

Rektorn följer upp och analyserar studieresultat under medverkan av lärarna. Rektorn beskriver att resultaten analyseras i flera led där även lärarna involveras. När betygen är satta sammanställs resultaten för samtliga år och klasser, vilket presenteras för lärarna i programgrupperna. Rektorn analyserar resultaten utifrån mål och aktiviteter i verksamhetsplanen. Ett mål är att alla gymnasieelever ska nå gymnasieexamen i slutet av sin utbildning och en strategi för att nå dit är att förändra organiseringen avseende ämnesstöd. Uppföljning av mål och aktiviteter sker genom beslutade indikatorer. Av nationell statistik framgår att andelen avgångselever med gymnasieexamen 2019 var 90,6 procent på Nyströmska skolan 1, vilket ligger straxt under det genomsnittliga värdet för riket på 92,4 procent. Studieresultaten diskuteras i ledningsgruppen tillsammans med utbildningsledarna och via dem förs diskussionen ut i programgrupperna. Frågeställningar är exempelvis hur resultaten kan förstås och vad

som skulle kunnat göras annorlunda. Rektorn och lärarna beskriver att diskussionerna i programgrupperna återförs till rektorn via utbildningsledarna. Rektorn uppger vidare att det finns både programfokus och ämnesfokus i analyserna. Resultat på nationella prov jämförs med respektive kursbetyg.

Rektorn beslutar om utvecklingsåtgärder och fördelar resurser utifrån analys av resultaten. Av det dokumenterade kvalitetsarbetet för båda skolenheterna *Resultatredovisning 2018/2019* och *Verksamhetsplan 2019-2020* framgår att insatser är beslutade utifrån både program-, ämnes- och klassspecifika behov. Åtgärdernas effekt utvärderas bland annat genom att kartlägga elevernas uppfattning om de förändringar som genomförts. Av inkomna dokument och av intervjuer framgår vidare att resurser fördelas utifrån olika elevers eller grupperns förutsättningar och behov.

Jämställdhetsarbete

Rektorn leder inte ett strukturerat arbete kring jämställdhet för att alla elever ska ges samma förutsättningar för lärande oavsett könstillhörighet. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att det råder en samsyn om att alla elever får samma förutsättningar och behandlas lika oavsett kön. Ur den aspekten anses inte frågan om jämställdhet aktuell på skolenheten. Rektorn uppger att det finns ett arbete rörande jämställdhet inom värdegrundsarbetet och elevhälsan beskriver att de tidigare diskuterat elevernas talutrymme. Enligt lärarna kommer jämställdhet in i undervisningen i olika ämnen samt förekommer inom ramen för livkunskapen/mentorstiden. På en av de lektioner Skolinspektionen observerade fick eleverna till exempel analysera texter utifrån genusperspektiv. Eleverna uttrycker att de inte har diskuterat jämställdhet i några ämnen eller på mentorstiden. De anser inte att det behövs eftersom de blir bedömda och bemötta lika oavsett kön. Enligt eleverna fördelar inte lärarna ordet mellan eleverna utan den som vill prata gör det.

Granskningen visar dock att rektorn inte följer upp utbildningen på ett sådant sätt att könsmönster kan uppmärksammas. Av inkomna dokument framgår att resultat utifrån kön följs upp avseende resultat på nationella proven men inte i övrigt. I det dokumenterade kvalitetsarbete Skolinspektionen tagit del av finns inga studieresultat utifrån kön presenterade och av olika intervjuer framkommer skilda uppgifter om huruvida rektorn följer upp studieresultat utifrån kön. Enligt lärarna följer rektorn inte heller upp att jämställdhet finns med i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett strukturerat jämställdhetsarbete.

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens jämställdhetsarbete behöver utvecklas. Granskningen visar att det finns exempel på jämställdhetsarbete i undervisningen och övrig verksamhet men rektorn behöver utveckla en tydlig strategi för arbetet.

Av Lgy11, avsnitt 1, framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt. Av avsnitt 2.1 framgår vidare att läraren ska se till att undervisningen till innehåll och uppläggning präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Arbetet med en jämställd utbildning behöver grundas på en nulägesbild som bland annat omfattar en kartläggning av hur lärarna i sin undervisning arbetar utifrån läroplanens jämställdhetsuppdrag. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att följa upp jämställdhetsarbetet inom ramen för skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Rektorn behöver också ge lärarna möjlighet att utveckla sina kunskaper om hur de kan arbeta med jämställdhet i undervisningen och se till att lärarna utifrån eventuella behov får kompetensutveckling i arbetet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Lärarna arbetar också för att stärka elevernas självförtroende och anpassar undervisningen så att eleverna utmanas. Vidare får eleverna möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande men arbetet med att göra eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen kan utvecklas.

Strukturerad, målfokuserad och varierad undervisning

Undervisningen är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med lärarna framgår att de arbetat gemensamt med att skapa tydlig struktur i undervisningen. Det har till exempel handlat om att tydliggöra för eleverna vad som ska ske på lektionen och att återkoppla till lektionens mål i slutet av lektionen. På en lektion som observerats fick eleverna presentera vad de lärt sig under lektionen i tvärgrupper. På en annan lektion ombads eleverna att sammanfatta det centrala innehållet i lektionsuppgiften i punktform. Av lektionsobservationer och intervjuer framgår vidare att lärarna arbetar med att variera undervisningen så att det blir en balans med olika uppgifter och sätt att arbeta. Enligt lärarna behöver strukturen vara förutsägbar samtidigt som den innehåller en variation. Muntliga genomgångar varvas med metoder som att först arbeta enskilt, sedan i par och till sist alla tillsammans för att öka elevernas delaktighet. En lärare beskriver att hen lägger in moment med rörelse för eleverna. I det dokumenterade kvalitetsarbetet beskrivs att lärarna arbetat med variation av arbetsformer som ett sätt att möta elevernas skiftande behov. Av intervju med lärare och elever framgår dock att det finns ämnen där variationen kan behöva ökas. Lärarna beskriver vidare att de kopplar undervisningens innehåll till aktuella händelser för att skapa intresse hos eleverna. Lärarens egen motivation bidrar också till det. Enligt lärarna utgår planeringen av ett arbetsområde från ämnets syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. En utgångspunkt i planeringen kan vara hur eleverna ska få visa sina kunskaper och förmågor. Ett sätt att hjälpa eleverna att förstå syftet är att använda tillämpade uppgifter. Även eleverna beskriver att lärarna går igenom hur och varför de kommer att arbeta med ett arbetsområde och att de kontinuerligt återkommer till kunskapskraven under kursens gång. Under de lektioner som observerats arbetar samtliga lärare med att hjälpa eleverna att komma igång med sitt arbete genom att exempelvis förtydliga instruktioner och att resonera med eleverna utifrån deras frågor.

Anpassning, stimulans och utmaningar

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära och anpassar undervisningen så att eleverna utmanas. För att stärka elevernas självförtroende och motivation arbetar lärarna utifrån erfarenheter från utvecklingsarbetet kring specialpedagogik och försöker lyfta fram sådant som eleverna gör bra men också något som kan utvecklas. Prov med mer formativt syfte är ett sätt att minska stressen för eleverna och att få dem att våga vara nyfikna. Ämnesövergripande arbeten bidrar också till ökad motivation genom att det skapar sammanhang och helhet i elevernas utbildning. Eleverna beskriver att mentorerna gör mycket för att skapa bra relationer i klasserna, vilket ökar elevernas självförtroende

och hjälper dem att våga säga fel under lektionerna. Eleverna beskriver också att lärarna har realistiska förväntningar på eleverna och tror att eleverna kan lära sig och även nå längre i sin kunskapsutveckling. Eleverna uppger att de uppgifter som de får av lärarna är anpassade så att alla kan klara dem men att de även går att göra på en högre nivå. När det gäller anpassning av undervisningen och att utmana elever på rätt nivå uppger elevhälsan att lärarna för den diskussionen inom de elevnära arbetslagen. Både lärare och elever beskriver att elever som har lätt att nå kunskapskraven får andra och fördjupande uppgifter. Eleverna kan även få gå vidare i kurser i en snabbare takt. Vidare uppger lärarna att de anpassar undervisningen utifrån olika gruppers och individers behov genom att ge individuella genomgångar, anpassa bokval efter elevers förmåga, komplettera muntliga instruktioner med skriftliga, placering av elever i klassrummet och genom att göra medvetna gruppindelningar. I vissa fall deltar elever som arbetar mot att nå kunskapskraven för årskurs 9 i undervisningen, vilket kräver ett stort mått av individanpassning. Elevhälsan uppger att extra anpassningar tas upp i de elevnära arbetslagen och att där även sprids kunskaper om elevernas extra anpassningar mellan kollegor. Som ett stöd finns även ett dokument med förslag på extra anpassningar. Eleverna har även möjlighet att få extra stöd i så kallade verkstäder. Av intervju med representanterna för elevhälsan framgår vidare att deras uppfattning är att många lärare använder lärdomar från utvecklingsarbetet med specialpedagogik.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Eleverna får möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. Av intervjuer med lärarna framkommer att eleverna får reflektera över sitt lärande på olika sätt. Självbedömning, det vill säga att eleven reflekterar över kvaliteten på sitt arbete, är ett av sätten lärarna använder. Lärarna ger också eleverna exempeltexter som de får bedöma. Inför nationella prov får eleverna diskutera och bedöma tidigare muntliga prov. En lärare beskriver också att eleverna får arbeta med provuppgifter efter att ett prov genomförts och elever som har klarat olika uppgifter får då arbeta tillsammans. Eleverna kan få sammanfatta vad läraren presenterat i sin genomgång och därefter arbeta på egen hand. Enligt lärarna får eleverna också prova olika strategier för sitt lärande. Ett exempel är att skriva texter där olika innehållsliga delar ges olika färg och inför teoretiskt prov har eleverna fått genomföra fysisk träning vilket eleverna upplevde positivt. På de lektioner som observerats förekom exempelvis att läraren bad eleverna att skriva ned svåra ord i den text de läste för att kunna diskutera dem senare. Vidare uppger lärarna att eleverna utvecklar kritiskt tänkande genom arbetet med källkritik och att eleverna får reflektera över hur de använder sin tid.

Lärarna planerar och utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna i varierande grad och det finns därmed utrymme för att ytterligare utveckla arbetet med elevernas delaktighet. Enligt både lärare och elever är eleverna delaktiga i att besluta om former för att visa sina kunskaper och vid vilken tidpunkt det ska förläggas. Lärarna uppger även att de kan fråga eleverna om hur de vill arbeta men av intervju med lärare framgår att det varierar i vilken utsträckning eleverna får den möjligheten. Eleverna å sin sida ger exempel på ämnen där de får göra val utifrån sitt intresse men uppger också att det finns ämnen där det inte är möjligt för dem att ha inflytande på planeringen på grund av ämnets karaktär. Även elevernas delaktighet i utvärdering av undervisningen varierar mellan olika ämnen och lärare. Lärarna beskriver att de utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna genom enskilda samtal och i grupp och att de tar hänsyn till elevernas åsikter inför nästa arbetsområde. En lärare beskriver att hen har enskilda samtal med eleverna efter varje prov och kan då få höra något om vad eleverna anser om undervisningen medan en annan lärare uppger att hen har en dialog med eleverna efter olika arbetsområden. Eleverna har exempelvis synpunkter på om tiden för arbetsområdet varit tillräcklig, om det varit svårt att hitta fakta och hur samarbetet har fungerat. Efter att kurser avslutats genomförs kursutvärderingar. Enligt lärarna kan elevernas synpunkter från dessa bidra till att det sker förändringar i undervisningen till nästa gång kursen ges. Eleverna uppger att lärarna kan be om synpunkter på arbetssätt om de gjort något nytt. Eleverna uppger vidare att deras synpunkter på undervisningen framkommer genom kursutvärderingar, utvecklingssamtal och på mentorstiden. Under de lektioner som observerades genomfördes ingen utvärdering av undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna i högre grad blir delaktiga i planering och utvärdering av arbetsområden.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över undervisningen. Granskningen visar att det varierar i vilken grad lärarna låter eleverna vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Enligt Lgy 11 avsnitt 2.3, Elevernas ansvar och inflytande, ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Vidare ska läraren tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar lärarna att i högre grad låta eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen och att mer systematiskt utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Även i sådana ämnen där friutrymmet är något mindre än i andra behöver lärare och elever tillsammans i planeringen resonera kring vad det centrala innehållet ska fokusera på, vilka arbetsformer som bäst lämpar sig för att utveckla dessa kunskaper och hur det ska redovisas. Skolinspektionens erfarenheter är att lärare som involverar eleverna tidigt i sin planering lyckas bättre med att få eleverna att uppleva att de har inflytande. Lärarna rekommenderas också att utveckla arbetet med att kontinuerligt låta eleverna utvärdera undervisningen och använda detta underlag som utgångspunkt för vidare planering och utveckling av undervisningen. Rektorn behöver skapa förutsättningar för lärarna att diskutera hur de kan arbeta med elevinflytande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det pågår ett medvetet trygghetsarbete på skolenheten och ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero.

Trygghet

Det bedrivs ett medvetet arbete för att eleverna ska känna sig trygga på skolenheten. Av samtliga intervjuer framgår att det finns ett främjande arbete med att bygga tillitsfulla relationer mellan elever och lärare. Det finns ett gemensamt förhållningssätt som innebär att eleverna behandlas som unga vuxna och att eleverna blir sedda av personalen. Det innebär bland annat att alla hälsar på varandra och att lärarna tar sig

tid för samtal med elever. Skolenheten arbetar aktivt med att skapa gemensamma ytor där lärare och elever möts och en sådan är skolans café, tillika matsal, där både lärare och elever fikar och äter lunch. Det framgår även att förutsättningarna för att skapa en trygg miljö är goda. Bland annat framhålls att lärarnas arbetsrum ligger i anslutning till klassrummen, att blandningen av verksamheter på skolenheten med exempelvis vuxenutbildning gör att det finns många vuxna i lokalerna och att småskaligheten bidrar till trygghet. Andra positiva förutsättningar är att klasstorlekarna begränsats och att skolledningen har utökat antalet mentorer i klasserna. Av intervjuer och inkomna dokument framgår vidare att främjande och förebyggande trygghetsarbete sker genom gemensamma aktiviteter på skolan både inom och över skolenhets-, program- och åldersgränser. Kurator och en annan medarbetare arbetar med någon klass varje vecka. Utifrån det ger de mentorerna förslag på vad de kan arbeta vidare med. Det kan till exempel handla om självkänsla och vad som är trygghet eller om hur man ska bemöta varandra. Av intervjuer framgår att kränkningar sällan förekommer på skolenheten. Enligt elevhälsan härrör kränkningar i regel från sociala medier och som följer med in i skolan. Rektorn beskriver att det låga antalet kränkningar gör att det är svårt att urskilja särskilda mönster i de kränkningar som anmäls men att kränkningar kopplas till diskrimineringsgrunderna varje månad på elevhälsoteamets möten.

Elevernas upplevelse av trygghet kartläggs på flera sätt. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna överlag känner sig trygga på skolan. Av de elever på skolenheten som svarade på Skolinspektionens elevenkät hösten 2018 angav 93 procent av eleverna att påståendet *Jag känner mig trygg i skolan* stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra. Motsvarande genomsnittliga värde för de skolor som deltog i enkätomgången var 88 procent. I skolans plan mot kränkande behandling beskrivs att två olika enkäter om trygghet och trivsel och om lärandemiljö och hälsa genomförs. Den ena är en kommunal kartläggning av alla klasser och program på gymnasieskolan och den andra är en enkät från Region Östergötland som besvaras av eleverna i år 2. Enligt rektorn är svarsfrekvensen på enkäterna hög och av det dokumenterade kvalitetsarbetet framgår att trygghetsresultatet är högt på programmen på Nyströmska skolan 1. Enligt lärarna får de ut resultaten av enkäten i programgrupperna där resultat som är avvikande diskuteras. Lärare och elever uppger att resultaten återkopplas till eleverna på mentorstid. Kartläggning sker även genom diskussioner bland lärare i programgrupper och elevnära arbetslag samt på elevhälsoteamets möten.

Studiero

Det finns ett samlat arbete på skolenheten för att skapa och bibehålla studiero. Av intervju med lärarna framgår att de har gemensamma strategier och förhållningssätt i arbetet med studieron. Inom ramen för specialpedagogik för lärande har de arbetat med att hitta strukturer i undervisningen som stärker tillgängligheten för eleverna och därmed studieron. Forum för att diskutera gemensamma ramar och förhållningssätt är främst de elevnära arbetslagen. Lärarna har exempelvis kommit överens om fasta placeringar för eleverna och de har även börjat skapa hemklassrum på skolenheten för de klasser som har behov av det. Innevarande läsår arbetar de gemensamt med att främja närvaro vilket också är en viktig aspekt för studiero. Eleverna är delaktiga i arbetet med studieron. Enligt elever och lärare diskuterar de på mentorstiden vad eleverna behöver för att det ska vara studiero och vad lärare respektive elever kan bidra med. Under innevarande läsår har även kuratorn en halvdag med varje klass där de diskuterar hur det är i gruppen, om det är stressigt eller stökigt och hur eleverna kan göra för att förändra det. Vid behov kommer som tidigare nämnts även kuratorn och en annan medarbetare ut och arbetar med en klass för att skapa förståelse kring problem. Liksom trygghet kartläggs studiero med hjälp av den kommungemensamma enkäten. Elevhälsan beskriver att enkäten visar höga resultat för skolenheten och att de arbetar med resultaten i olika forum. Även hälsosamtal återkopplas till mentorer om problem framkommer. Enligt lärarna har rektorn också följt upp studieron genom att vara med på lektioner och i viss utsträckning på möten med elevnära arbetslag. Rektorn får även information från utbildningsledarna och via de protokoll som förs på olika möten.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Rektorn följer upp och analyserar likvärdigheten i lärarnas bedömning och betygssättning och ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. Skolinspektionen bedömer dock att detta arbete kan förbättras genom att rektorn och lärarna identifierar vilka insatser som behöver göras för att ytterligare stärka en likvärdig bedömning vid skolenheten.

Analys av bedömning och betygssättning

Rektorn följer upp och analyserar likvärdigheten i lärarnas bedömning och betygssättning. I informationsinhämtningen inför granskningen skriver tidigare rektorn att den senaste uppföljningen av lärarnas betygssättning rör ämnena engelska 5, svenska 1/svenska som andraspråk 1 samt matematik 1b, 1c och 2c. I detta fall är resultaten även uppdelade på män och kvinnor. Hon ger några exempel på frågeställningar som uppmärksammats. På nationella provet i matematik 2c fick 20 procent av både män och kvinnor provbetyget A eller B. Kursbetyget för män korrelerade väl med det då även 20 procent av männen fick kursbetyget A eller B. Av kvinnorna var det däremot 40 procent som fick betyg A eller B. I matematik 1b var förhållandet det omvända. Kvinnornas resultat på nationella provet och kursbetyget korrelerade väl medan männen fick ett betydligt högre kursbetyg än vad resultatet på nationella provet visade. Tidigare rektorn konstaterar att jämförelserna visar betydelsen av att arbeta vidare med vad som ska ge vikt vid betygssättningen. Eftersom matematikkurserna saknar parallellkurser kan resultaten vara en signal om att en process för sambedömning kan behöva skapas. Huruvida den tidigare rektorn diskuterat skillnaderna med lärarna framgår inte av informationsinhämtningen och granskningen visar på till viss del motstridiga bilder av analysarbetet. Lärarna uppger att de varken diskuterat avvikelser mellan kursbetyg och betyg på nationella prov eller jämförelser av betyg mellan kurser med rektorn. Dialogen med rektorn sker mer informellt. Däremot uppger lärarna att analysen sker i diskussioner mellan ämneskollegor. Enhetschefen uppger däremot att likvärdigheten i lärarnas betygssättning analyseras över tid men att det hade varit lättare att utvärdera om det varit fler lärare i olika ämnen. Enhetschefen beskriver vidare att hen föregående år diskuterade avvikelser mellan resultat på nationella prov och kursbetyg i matematik med lärarna på ämnesträffar.

Förutsättningar för likvärdig bedömning

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. Av inkomna dokument och intervjuer med lärarna framgår att lärarna fick en presentation av de nya allmänna råden om betyg och betygssättning när de publicerades hösten 2018 och de fick även möjlighet att tillsammans reflektera kring dessa. Vidare framgår att kvalitetssäkring sker genom att tid för sambedömning avsätts i lärarnas tjänster. För att möjliggöra sambedömning vid nationella prov frigörs berörda lärare viss tid från undervisning. De nationella proven bedöms anonymt och exempelvis deltar alla lärare i svenska i rättningsarbetet för provet i svenska 1 oavsett om de undervisar i kursen eller inte. Enligt rektorn medverkar alltid två lärare vid muntliga nationella prov. Det finns dock ämnen där lärarna är ensamma om att

undervisa. Där används diskussioner i elevnära arbetslag som stöd i bedömningen. Lärarna beskriver att de diskuterar bedömning i ämnesövergripande projekt samt att de lärare som undervisar i likartade ämnen och kurser kan utbyta erfarenheter i bedömningsarbetet. Det är dock olika förutsättningar för olika ämnen. I till exempel engelska är förutsättningarna för sambedömning goda eftersom flera lärare i ämnet sitter i samma arbetsrum. Lärarna i matematik undervisar däremot i olika spår och samarbetar inte så mycket kring bedömning. Enligt lärarna har de tidsmässigt goda förutsättningar för samarbete. Rektorn uppger att det för närvarande inte sker samverkan om bedömning med andra skolor.

På Skolinspektionens vägnar

X Kajsa Risto

Beslutsfattare
Signerat av: Kajsa Risto

X Anders Berggren

Föredragande
Signerat av: Anders Berggren

I handläggningen av ärendet har även utredarna Hanna Antonsson och Lena Stadler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor och enhetschef
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 10 februari 2020 och den 11 februari 2020. Besöket genomfördes av Anders Berggren och Hanna Antonsson.

Nyströmska skolan 1 är en kommunal gymnasieskola i Söderköpings kommun. Skolenhetens verksamhet omfattar tre högskoleförberedande program samt introduktionsprogram. Skolenhetens arbete leds av en tillförordnad rektor. Denna granskning avser naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet. Vid tiden för granskningen gick det cirka 160 elever på skolenheten varav cirka 140 elever på ovan nämnda program.